

Zhrnutie série 5 česko-slovenských online debát

Núdzový stav vo vzdelávaní / riešenia a príležitosti v ČR a SR (30. 4. – 28. 5. 2020)

Nástup dištančného vzdelávania mal v oboch krajinách trochu chaotický začiatok. Aj tým školám, ktoré reagovali rýchlo, trvalo najmenej týždeň, kým boli schopné vybrať si online prostredie a začať v ňom realizovať svoje prvé vyučovacie hodiny. Nutnosť siahnuť po dištančnom vzdelávaní poukázala na rozdiely medzi školami.

Časť detí je v rámci dištančného vzdelávania ešte stále nedosiahnuteľná, a to buď z technických alebo sociálnych dôvodov. Komunikácia medzi niektorými školami a rodinami bez spätnej väzby zlyháva. Vysokú záťaž – občas ťažko zvládnuťelnú – pociťovali najmä tí rodičia, ktorí mali viac detí a pracovali online.

Veľmi dobre zareagovali v obidvoch krajinách neziskové organizácie, ktoré boli schopné konať rýchlo a ponúkli podporu. Počas krízy pomocnú ruku podali aj IT pracovníci škôl a firiem, terénni sociálni pracovníci, študenti, univerzity, dobrovoľníci aj donori.

Dištančné vzdelávanie úplne obnažilo vzťahy v systéme. Nielen v triedach a školách, ale aj vo vzťahu škôl a ministerstva. Poukázalo na obmedzenú funkčnosť direktívneho riadenia. Koronakríza zdôraznila dôležitosť pedagogickej profesie a nutnosť vidieť vzdelávanie ako politickú i ekonomickú prioritu.

Aké témy sa v diskusiách opakovali a bola na nich zhoda:

- Prechod škôl na online vzdelávanie nebol len o technológiách, ale najmä o zručnosti technológie využívať pre vzdelávacie účely a tiež o krízovom manažmente riadenia škôl.
- Z dištančného vzdelávania nevypadli len deti so zlým sociálno-ekonomickým zázemím a deti so ŠVVP, ale aj deti, ktoré majú v rodine problémy. Individuálny prístup je nevyhnutný.
- Je potrebné hľadať spôsoby, ako urobiť vyučovanie zaujímavejším a motivovať žiakov namiesto známk.
- Učivo je nevyhnutné zredukovať a nastaviť medzipredmetové vzťahy, aby sa mohlo učiť individuálnejšie, pomalšie a kvalitnejšie.
- SŠ a VŠ študenti vnímajú, že v čase krízy všetko stojí a padá na jednotlivcoch - na motivovaných učiteľoch, ale aj na ich vlastnom prístupe ku vzdelávaniu.
- Prvý krok zo strany riaditeľa je nastavenie jednotnej a prehľadnej komunikácie v rámci zborovne, s rodičmi a žiakmi. Dôležitá je tiež ich spätná väzba. Rodinná situácia musí byť zohľadnená.
- Chýba zdieľaná inšpirácia medzi školami o tom, čo sa im osvedčilo.
- Školstvu prospeje viac subsidiarity. Ak vedia aktéri niečo urobiť na nižšej úrovni dobre, samostatne a rýchlo, neberme im túto možnosť pokynmi z vyšších úrovní.
- Aj technika má svoje limity, osobný sociálny kontakt je nenahraditeľný.
- Mala by sa otvoriť otázka formy a zmyslu maturitnej skúšky.
- Na krízu sa musíme pozrieť nielen z pohľadu sociálno-ekonomických dôsledkov, ale aj z pohľadu tých psycho-sociálnych. Dáta v tejto oblasti prinášajú zistenia, s ktorými je potrebné pracovať okamžite, ale aj dlhodobo medzi žiakmi, učiteľmi i rodičmi.
- Všeobecné závery o vzdelávacom systéme je potrebné vyvodzovať len zo zozbieraných dát, nie iba na základe osobnej skúsenosti.
- Ministerstvo by malo počas krízy viac komunikovať a spolupracovať so školami rôznych stupňov, s neziskovým sektorom, so zamestnávateľmi i s ďalšími aktérmi.

„Working together for a green, competitive and inclusive Europe“ SKAV SR vzniká v rámci projektu Deti nepočkajú! Projekt 'Deti nepočkajú!' je podporený z programu ACF – Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014–2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou"

ORGANIZÁTORI:

ZA PODPORY:

Online debata

pohľad rodičov a učiteľov

https://www.youtube.com/watch?v=_48BYtA59Yg

Diskutujúci:

- **Petra Mazancová** / Učiteľská platforma (ČR)
- **Lenka Hečková** / zástupca rodičov, ČOSIV (ČR)
- **Katarína Makara** / fcb skupina Zavretá škola (SR)
- **Viktor Križo** / Slovenská komora učiteľov (SR)

Petra Mazancová: Ak nemáte so svojimi žiakmi vzťah, tak učenie nefunguje ani na diaľku. Keď zmizne bič povinnej účasti, musíte o tom, čo učíte a či efektívne učíte, oveľa viac premýšľať. Frontálne vyučovanie v online prostredí stráca zmysel ešte viac ako pri bežnej výučbe. Aj konzervatívnejší učitelia zažívajú v súčasnej situácii veľa „aha momentov“ a môže to posunúť ich uvažovanie napr. aj o nutnosti známok. Vznikol priestor vyskúšať nové metódy. Bolo by skvelé, keby ostali rodičia v režime zvýšeného záujmu o dianie v škole. Pokiaľ sa má naše vzdelávanie meniť, rodičovský tlak na zmenu je nevyhnutný. Aj v normálnych časoch by sme sa mali snažiť o to, aby deti a ich vzdelávanie bez ohľadu na (ekonomické) podmienky v rodinách fungovalo. Tie v bežnej „off – line“ prevádzke prehliadame.

Lenka Hečková: Mnoho rodičov nemá na vzdelávanie svojich detí kapacity, kompetencie ani čas. Mnohí nemôžu, nedokážu alebo nechcú deťom pomôcť. Treba to rešpektovať. Veľmi to znevýhodňuje rodiny s väčším počtom detí. Spôsob, akým budú školy dávané do prevádzky, ešte viac zataží učiteľov a opäť nebude vhodný pre všetky deti – rúška, malé skupiny, obmedzený pohyb. Škola bude vyzeráť inak. Aj do budúcnosti je potrebné zachovať k rodinám a deťom individuálny prístup. Veľa rodičov si uvedomilo, aká dôležitá je pre deti psychická pohoda a pocit bezpečia a že to je dôležitejšie ako výkon a jednotky. Do programu pre deti je dôležité zaradiť aj domáce práce, varenie a pobyt vonku. Taktiež je dôležité myslieť na vnútornú motiváciu a participáciu dieťaťa na vyučovaní. Len 40% škôl sa podľa výskumov zapojilo do aktívnej online komunikácie so žiakmi. Pri niektorých deťoch so ŠVVP sa s nimi za 50 dní ani učiteľ a ani asistent.

Katarína Makara: Dôležité je pamätať na rodiny, ktoré nemajú možnosť online pripojenia a pripraviť pre nich materiály vo fyzickej podobe. Fungujúce online vzdelávanie je obzvlášť dôležité pre jedináčikov, ktorí ostávajú doma len s dospelými. Dištančné vzdelávanie musí byť oveľa viac individualizované na základe spätnej väzby od rodičov smerom k škole. Nie je reálne, aby to mali všetky rodiny rovnaké. Nežijú v rovnakých podmienkach. Nezabúdajme, že deti si vytvárajú vzťah k učeniu cez vzťah k učiteľovi. Udržujme atmosféru spolupráce vo vnútri online komunity. Buďme ochotní pomôcť druhému pri riešení problému bez ohľadu na to, či ide o rodiča, učiteľa či odborníka. Osvedčilo sa podávanie informácií 1 kanálom od 1 učiteľa, ideálne v podobe „to do list.“

Viktor Križo: Kríza poukázala na rozdiely medzi školami. Niektoré boli iniciatívne hneď od začiatku, iné dodnes čakajú na pokyny zhora. Ukázalo sa, aká dôležitá je autonómia škôl. Sú školy, ktoré sa skôr rozhodnú pre riešenie situácie a príkazy zo strany ministerstva ich skôr brzdia, ako by im pomáhali. Do značnej miery sa rozpadol mocenský model vyučovania a kríza zdôraznila nutnosť posilňovania demokratického rozhodovania v školstve. Je potrebné do budúcnosti zväziť existenciu mocenských nástrojov vo vzdelávaní, vrátane známok. Po návrate do škôl by sa malo na základe skúseností z online vzdelávania zmeniť hodnotenie. Pokiaľ vidíme, že žiak vie niečo urobiť dobre samostatne, neberme mu túto možnosť. Pokiaľ vidíme, že niečo vie dobre vyriešiť škola, nesnažme sa to rozhodovať z úrovne ministerstva. Školstvu prospeje viac subsidiarity a redukcia kurikula.

„Working together for a green, competitive and inclusive Europe“ SKAV SR vzniká v rámci projektu Deti nepočkajú! Projekt 'Deti nepočkajú!' je podporený z programu ACF – Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014–2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou"

ORGANIZÁTORI:

ZA PODPORY:

Online debata pohľad riaditeľov a zriaďovateľov

www.youtube.com/watch?v=KWeqc6G9yxo&t=2027s

Diskutujúci:

- **Michal Černý** / Asociace ředitelů ZŠ (ČR)
- **Milan Vácha** / starosta, Psáry (ČR)
- **Alena Petáková** / Združenie základných škôl Slovenska (SR)
- **Zuzana Almáši Koreňová** / Odbor školstva, Zvolen (SR)

Michal Černý: Dôležitý prvý krok v krízovej situácii je komunikácia v rámci zborovne a s rodičmi, každý učiteľ mal totiž inú predstavu. Bolo dobré, že neexistoval žiaden pokyn, ako má komunikácia fungovať; ale chýba zdieľaná inšpirácia toho, čo sa nám školách osvedčilo. Osvedčilo sa zadávanie úloh na dennej báze s otvoreným termínom na odovzdanie a online výuka v rozsahu 2 hodín denne. Zásadným momentom bolo uvedomenie si nevyhnutnosti redukcie učiva. Zistili sme, že sa v učive ľahko zaobídeme bez mnohých zbytočností. Podľa prieskumu ¾ škôl obmedzilo známkovanie a začalo premýšľať ako vyučovanie urobiť tak, aby skutočne deti bavilo a boli ochotné sa na hodiny prihlásiť. Pri dištančnom vzdelávaní podľa prieskumov nekomunikuje do 15% žiakov/rodičov z rôznych dôvodov, a to nielen technických. Tam, kde sa robila kvalitná online výučba, sú v nej žiaci a rodičia ochotnejší pokračovať aj po otvorení škôl. Žiaci sa chcú vrátiť do školy, online kontakt im už nestačí. Zistili sme nielen možnosti techniky, ale spoznali sme aj jej limity.

Milan Vácha: Vnímam som rýchly posun celého vzdelávacieho systému vďaka kríze. A to vo využívaní IT aj online konferencií i v pochopení rodičov, v čom spočíva učiteľská práca. Zreteľne sa ukázala aj potreba individualizácie vzdelávania. Do bežného života škôl sa dá preniesť tiež elektronické testovanie a aj odborníci môžu byť zapojení do vyučovania prostredníctvom online konferencií. Ukázala sa potreba stredného článku riadenia/podpory. Uvidíme, či tieto pozitívne veci prinesú trvalú zmenu, alebo sa vrátíme do starých kolají. Určite sa ukázalo, že školy sú veľmi významné aj ako budovy s ľuďmi a ich komunitná úloha je nezastupiteľná. Pokiaľ ide o subsidiaritu, reakcie sú rozporuplné. Časť škôl po nariadeniach zhora volala. Ešte budeme hľadať cestu medzi direktívnosťou a slobodou. Ako zriaďovateľ sme ponúkli možnosť sprostredkovať žiakom doučovanie a tlačiť im materiály.

Alena Petáková: Deti sa tešia do školy, ale je jasné, že sa nevrátia do takej istej školy, z ktorej v polovici marca odišli. Ťažké bolo hľadať strednú cestu, koľko úloh je rozumné zadávať a objem práce, aby ju mohol doma žiak zvládnuť. Na Slovensku môže mať až tretina škôl zásadný problém doručiť deťom zadania a získavať späť pracovné listy. Oznámenie, že deti nemôžu prepadnúť a budú hodnotené slovne u časti z nich znamenala, že sa odmietajú ďalej škole venovať. Deťom chýbal okrem výučby sociálny kontakt s učiteľmi a spolužiakmi. I na Slovensku je nutná redukcia učiva a nadviazanie medzipredmetových vzťahov, aj my máme v osnovách veľa balastu. Vznikol priestor na diskusiu a experimenty vo vzťahu ku kurikulu aj k učebniciam, ktoré by mohli obsahovať aj videonahrávky. Reformovať by sa malo i financovanie pedagogických zamestnancov.

Zuzana Koreňová: Únia miestnych samospráv vytvorila na Slovensku portál na výmenu skúseností medzi zriaďovateľmi. Osvedčili sa terénne služby, ktoré sprostredkovali komunikáciu s deťmi zo skupín obyvateľov, ktoré nie sú online dostupné. Zlepšil sa vzájomný rešpekt a povedomie o situácii medzi rodičmi a učiteľmi a naopak. Aspoň 1-krát týždenne by časť učiteľov rada realizovala dištančné vzdelávanie aj v bežnej prevádzke, pretože posilňuje zodpovednosť žiakov a schopnosť ich sebahodnotenia.

„Working together for a green, competitive and inclusive Europe“ SKAV SR vzniká v rámci projektu Deti nepočkajú! Projekt 'Deti nepočkajú!' je podporený z programu ACF – Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014–2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou"

ORGANIZÁTORI:

ZA PODPORY:

3.

Online debata

pohľad prorektoriek VŠ
a stredoškolských študentov

www.youtube.com/watch?v=HH6qtlcr1Hc&t=181s

Diskutujúci:

- **Viktor Schilke** / Česká Středoškolská unie (ČR)
- **Radka Wildová** / Univerzita Karlova, Praha (ČR)
- **Richard Šafárik** / Stredoškolská študentská únia Slovenska (SR)
- **Zuzana Kovačičová** / Univerzita Komenského v Bratislave (SR)

Viktor Schilke: Niektorým učiteľom trvalo dosť dlho, kým si zvykli. Všeobecne dobrí učitelia pokračovali, inovujú a chcú spätnú väzbu. Chýba nám možnosť komunikovať v cudzom jazyku, nenahradia ju cvičenia z gramatiky. Haldy papierov s úlohami ani frontálna výučba nie sú pre nás riešenie. Osvedčili sa menšie skupiny. Dôležitá je spolupráca študentov. Triednická hodina je skvelá vec na sociálne aktivity. Dôležitá je jednotnosť, keď učitelia používajú rôzne platformy a termíny, je to problém. Uvedomili sme si vlastnú zodpovednosť za vzdelanie. Nie pre všetkých študentov bude zrušenie slohovej časti maturity stačiť. Česká Středoškolská unie poslala vedeniu univerzít otvorený list so žiadosťou o posunutie termínu prijímacích skúšok, pretože sú t.č. blízko maturitám. Otvoríme opäť otázku zmyslu maturít a jej podoby.

Radka Wildová: Snažili sme sa zabezpečiť interaktívnu formu vyučovania, podporiť učiteľov informáciami i webinármi. Počas skúšok nebudeme overovať encyklopedické vedomosti, ale zručnosti. Prijímacie skúšky na vysokú školu môžu študenti absolvovať aj bez maturity. Jej výsledky môžu poslať neskôr. V každom prípade platí, že chceme zobrať tých najlepších študentov. V ČR je sloboda určiť si kritériá pre prijatie na VŠ, niektoré maturitu vôbec nepožadujú. Bude to veľkým predmetom diskusie. Pre študentov sú teda rozhodujúce prijímačky. Niektorí študenti maturitu chcú, je to pre nich dôležité ne byť „ročník bez maturity“. Vieme, že sa v tomto roku nedali absolvovať prípravné kurzy, budeme sa snažiť byť fér. Je potrebné oceniť dobrovoľníctvo študentov, ktorí pomáhali priamo v teréne. Vzájomnú podporu by sme si mali udržať i do budúcnosti. V júni budeme robiť veľký prieskum medzi študentmi i učiteľmi o situácii počas korony s cieľom zabezpečiť lepšiu kvalitu vzdelávania.

Richard Šafárik: Každý učiteľ má iný prístup, rôzne platformy na učenie. Prekvapivé boli prvé dva týždne, skoro nič sa nedialo. Ministerstvo školstva to začalo riešiť komplexne. Ako primárny nástroj učenia bol odporúčaný MS TEAMS. Potom sme začali cítiť, že sa veci hýbu. Boli sme vystresovaní, keď sa učitelia neozývali, nekomunikovali, obzvlášť my maturanti. Dodnes to stojí a padá na jednotlivých učiteľoch. Prekvapilo nás, že my sme na Slovensku ako prví zaviedli administratívnu maturitu. Som toho fanúšikom – maturita má byť výsledkom dlhodobej práce. Ústna maturita nemá až taký zmysel, nehodnotí dlhodobú prácu, administratívne riešenie je možno najlepšie.

Zuzana Kovačičová: Urobili sme narychlo prieskum medzi učiteľmi, spýtali sme sa na podporu, podieľali sme sa na úpravách predpisov. Inciovali sme zmeny potrebné pre online režim. Zriadili sme Centrum online vzdelávania. Zrušili sme papierovanie v prihláškach, upravili kritériá, zmenili termíny, vytvorili metodiky. Chceme umožniť študentom uchádzať sa a chceme prijať tých najlepších. Veľa z týchto vecí aj zachováme. Prvý týždeň sme boli prekvapení, ale druhý týždeň to už išlo. Maturita má význam pre študenta ako ukončenie určitej etapy života. ČR študenti môžu mať aj vďaka maturite výhodu, lebo museli predstúpiť pred komisiu a zažili si, čo znamená obhájiť si svoje učenie. COVID je potrebné využiť ako motor pokroku, pomocou ktorého sme sa naučili vzájomne si pomáhať.

„Working together for a green, competitive and inclusive Europe“ SKAV SR vzniká v rámci projektu Deti nepočkajú! Projekt 'Deti nepočkajú!' je podporený z programu ACF – Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014–2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou"

ORGANIZÁTORI:

ZA PODPORY:

pohľad študentov pedagogiky a zástupcov IT sektoru

<https://www.youtube.com/watch?v=N8e9Ldp40E4>

Diskutujúci:

- **Eva Pavlíková** / Česko.Digital (ČR)
- **Markéta Popelářová** / studentka PedF UK, Hnutí Otevřeno (ČR)
- **Andrej Bederk** / Digitálna koalícia (SR)
- **Matej Gajdoš** / Študentská rada vysokých škôl (SR)

Eva Pavlíková: Hľadali sme spôsoby, ako efektívne preniesť výučbu do online prostredia. Otvorili sme kurzy „Učíme na nečisto“, kde mohli učitelia zažiť online výučbu iného učiteľa. Iniciovali sme zbierku pre rodiny na hardware a konektivitu. V spolupráci s Človek v tísi ponúkame podporu školám a konkrétnym rodinám v zložitej situácii v spolupráci s terénnymi sociálnymi pracovníkmi. Do budúca je potrebné riešiť problém konektivity pre rodiny bez prístupu k internetu. Je nutná dlhodobá spolupráca medzi ministerstvom a nevládnym sektorom. Je potrebné, aby si všetci uvedomili, že digitalizácia nie je nutné zlo, ale dôležitý prostriedok na celoživotné vzdelávanie.

Markéta Popelářová: Zrazu viac vidíme, aké kvality učiteľov potrebujeme v regionálnom školstve. Nutná je zmena vzdelávania, aby sa vedeli adaptovať na novovzniknuté situácie a prispôsobiť obsah učiva. V rámci prípravy pedagógov je potrebné viac sa sústrediť aj na spôsoby hodnotenia a technologické zručnosti. Som študentkou 4. ročníka a ešte som sa nestrela s predmetom rozvíjajúcim digitálne zručnosti učiteľov. Českí vysokoškolskí študenti pomáhali so starostlivosťou o deti rodičov v 1. línii. Hnutie Otevřeno v spolupráci s praktikmi vypracovávalo „Informačné aktovky“ s odporúčaniami k používaniu konkrétnych platforiem a zdrojov. Taktiež v spolupráci s ministerstvom vznikli zo strany študentov pedagogiky výučbové videá pre žiakov 9.ročníka ZŠ.

Andrej Bederka: Digitálna koalícia sa snažila počas krízy uprednostniť tie prostredia, ktoré mali už na Slovensku firemné zastúpenie a mohli ponúknuť aj personálnu pomoc. DK sprístupnila aj online testovanie digitálnych zručností pre žiakov i učiteľov. Podobne ako aj online kurz internetovej bezpečnosti. Na tú sme zatiaľ dostatočne nereagovali. Potrebné je viac komunikovať medzisektorovo s ministerstvom vrátane zapojenia rôznych typov aktérov vo vzdelávaní. Je tiež potrebné zozbierať dobré skúsenosti zo škôl a prenášať ich na ďalšie školy. Potrebujeme profesionálne resumé z toho, čo sa stalo a pripraviť sa v prvom rade na prípadný návrat krízy. Žiaci potrebujú kompetencie a učitelia digitálne zručnosti.

Matej Gajdoš: Výsledky nášho prieskumu poukázali na slabú pripravenosť VŠ na dištančné vzdelávanie. Do prieskumu bolo zapojených 1130 študentov z 22 VŠ, vrátane 4 najväčších univerzít. 75% z nich sa pri dištančnom vzdelávaní stretlo s tradičnými postupmi, používanými v prezenčnej forme – prezentácie, skriptá, seminárky. Len 37% malo dostatok informácií o tom, ako bude ich vyučovanie vyzeráť. Za dva mesiace dištančného vzdelávania sa situácia na slovenských vysokých školách zmenila k lepšiemu. Existujú veľmi pozitívne príklady jednotlivcov - učiteľov, ktorí dokázali situáciu využiť. Existujú však aj veľmi negatívne príklady učiteľov, ktorí na svoju prácu celkom rezignovali. Kríza a jej zhodnotenie by mala byť impulzom pre všetky VŠ, aby sa pripravili na 4. priemyselnú revolúciu. Na Slovensku je slabý pedagogický výskum a didaktika. Nie všetky VŠ sa musia sústrediť na výskum, niektoré by mali pomáhať výlučne rozvoju regiónu. Dôležité bude pre zmiernenie socio-ekonomických dopadov otvoriť pôžičkový systém pre študentov resp. prehodnotiť systém štipendií.

„Working together for a green, competitive and inclusive Europe“ SKAV SR vzniká v rámci projektu Deti nepočkajú! Projekt 'Deti nepočkajú!' je podporený z programu ACF – Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014–2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou"

ORGANIZÁTORI:

ZA PODPORY:

pohľad štátnych organizácií, pracujúcich s dátami o vzdelávaní a duševnom zdraví

https://www.youtube.com/watch?v=8qS0YU7_Acw

Diskutujúci:

- **Petr Winkler** / Národný ústav duševného zdravia (ČR)
- **Tomáš Zatloukal** / Česká školní inspekce (ČR)
- **Romana Kanovská** / Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (SR)
- **Alena Kopányiová** / Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (SR)

Petr Winkler: Prieskumy z obdobia krízy ukazujú 2–3 násobný nárast depresií, samovražedných myšlienok a úzkostných stavov u dospelých. U detí mohla táto situácia spôsobiť tiež veľa problémov. Online prostredie môže byť v čase krízy pre deti žijúce v problémových rodinách jediným zdrojom úniku pred nepriaznivým rodinným prostredím. Je potrebné nastaviť systém monitorovania emočného "wellbeingu" v školách medzi žiakmi aj učiteľmi, aby sme mohli nastaviť programy pomoci. Ukázalo sa, že vždy záleží najmä na vnútornom "softvéri", ako sa so situáciou vieme vyrovnáť. Pre žiakov by mal byť dostupný predmet, venujúci sa emočnej inteligencii a duševnej gramotnosti, aby boli schopní sa lepšie vyrovnáť s krízovými situáciami. Takýto predmet sme vyvinuli a testujeme ho.

Tomáš Zatloukal: Z prieskumu medzi riaditeľmi v Českej republike vyplynulo, že len asi 15% škôl vie bezproblémovo využívať digitálne technológie. Riaditelia zhruba v 1/3–1/4 škôl nevládali v tomto režime pedagogické vedenie svojho zboru, t.j. zjednotenie platforiem, s ktorými sa pracuje, nastavenie spôsobu hodnotenia a pod. Do monitorovania prežívania detí boli zapojení triedni učitelia. Bude nás zaujímať, aký dopad na vedomosti a zručnosti žiakov bude mať táto podoba výučby a ktoré z osvojených zručností by boli použiteľné aj v bežnej prevádzke. V ČR boli potvrdené veľké rozdiely medzi školami, ale aj veľké regionálne rozdiely. Preto musíme podporu školám jasne diferencovať, metodicky, personálne aj finančne, podľa podmienok, v ktorých pracujú. Reakcia škôl na krízu ukázala, že naše školstvo nie je nemenné, ale naopak bolo schopné sa ako celok veľmi rýchlo prispôbiť novej situácii. Ocitli sme sa v mimoriadnej situácii, keď sa do školy tešia žiaci všetkých ročníkov a aj učitelia. Závěry o vzdelávacom systéme je potrebné vyvodzovať z dát.

Romana Kanovská: K dištančnému vzdelávaniu sa na Slovensku pripojila pravdepodobne len polovica žiakov. Ukázalo sa tak, že samotný pobyt v škole vyrovnáva rozdiely spôsobené neporovnateľným vybavením domácností v oblasti prístupu k digitálnym technológiám. Chceme sa v budúcich prieskumoch sústrediť na to, ako sa v posledných mesiacoch zmenili digitálne zručnosti v školách a vnútorná motivácia učiteľov a riaditeľov ku vzdelávaniu v tejto oblasti. Prešli sme intenzívnou osobnou aj inštitucionálnou skúsenosťou, ktorá nám ukázala, že veľa vecí môžeme a musíme robiť inak. Aj štátne inštitúcie budú musieť byť schopné flexibilne zareagovať na zmeny, ktoré nás čakajú.

Alena Kopányiová: Potrebujeme zmapovať potreby rodín, ktoré nie sú v prieskumoch on-line dostupné. Na také prieskumy v teréne ale nemáme zatiaľ peniaze a radi by sme, aby nás štát v tomto smere podporil. Na Slovensku prebiehal on-line prieskum rodičov, ktorý sa pýtal na ich reakcie na dištančné vzdelávanie. Vzhľadom k metóde prieskumu bola väčšina rodičov zo skupiny vzdelaných vysokoškolákov, ale aj v tejto skupine sa ukázala veľká variabilita prístupov podľa osobnosti rodičov a dynamiky rodiny. Čím nižšie boli kompetencie rodičov zvládať vzdelávanie ich detí, tým väčšie boli ich obavy a pociťovaný tlak. Výskumy by sme nemali robiť len na poli jednotlivých organizácií, mala by vzniknúť platforma, ktorá by jednotlivé výskumy prepájala a interpretovala. Ukazuje sa, že škola je pre mnoho detí sociálne dôležité a bezpečné miesto.

„Working together for a green, competitive and inclusive Europe“ SKAV SR vzniká v rámci projektu Deti nepočkajú! Projekt 'Deti nepočkajú!' je podporený z programu ACF – Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014–2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou"

ORGANIZÁTORI:

ZA PODPORY:

